

Ministerie van Economische Zaken
T.a.v. Staatssecretaris S.A.M. Dijkma
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

uw kenmerk : Zoetermeer, 17 juni 2013
ons kenmerk : 2013-085-CH-B101437
afdeling : Secretariaat QLL

betreft : Voortgang ontwikkeling risicogestuurde controlesystematiek QLL

Geachte Staatssecretaris Dijkma,

In navolging van ons gesprek op 27 februari jl. en mijn eerdere brief verzonden op 22 maart jl. informeer ik u nu over de voortgang van de ontwikkeling van een risicogestuurde controlesystematiek binnen QLL.

1 Risicogestuurde controlesystematiek

Momenteel wordt elke deelnemer van QLL jaarlijks eenmaal aangekondigd en eenmaal onaangekondigd gecontroleerd, ongeacht de bedrijfsactiviteiten. De aangekondigde controle heeft een administratief karakter en vindt plaats op de bedrijfslocatie, terwijl de onaangekondigde controle zowel op de bedrijfslocatie (i.e. administratief) als tijdens het laden of lossen (i.e. fysiek) uitgevoerd kan worden. Deze standaard verdeling wordt vervangen door een **risicogestuurde controlesystematiek**. In deze systematiek vindt eenmaal per drie jaar een uitgebreide administratieve controle plaats op de bedrijfslocatie. Daarnaast worden deelnemers tussentijds gecontroleerd, waarbij het aantal en type tussentijdse controles afhankelijk is van het risicoprofiel van de deelnemer. Tussentijdse controles zijn altijd gericht op de *Critical Control Points*¹ (CCP's). Voor de uitvoering van tussentijdse controles worden controlelijsten opgesteld toegespitst op het type activiteit dat gecontroleerd wordt, en de wijze waarop de controle uitgevoerd wordt.

Het risicoprofiel bestaat uit een basisprofiel aangevuld met een bonus/malus systeem. Het basisprofiel geeft een schatting van het risico ten aanzien van dierenwelzijn en preventie van dierziekten geassocieerd met een specifieke bedrijfsactiviteit, terwijl het bonus/malus systeem iets zegt over het functioneren van een individuele deelnemer. Deelnemers betalen de kosten van controles die bij hen zijn uitgevoerd. Het ligt voor de hand dat de groep deelnemers met de grootste economische voordelen, maar waar tegelijkertijd de potentiële risico's het grootst zijn, vaker gecontroleerd wordt en dat zij zelf de kosten hiervoor draagt.

¹ Critical Control Points zijn de speerpunten van het systeem en zijn gericht op dierenwelzijn en preventie van (verspreiding van) dierziekten. Bij tussentijdse controles wordt ingezoomd op de CCP's die van toepassing zijn op de te controleren activiteit.

1.1 Basisprofiel

Aan elke deelnemer wordt een basisprofiel toegekend, op basis van de activiteiten die het bedrijf uitvoert. Tabel 1 geeft een overzicht van de drie verschillende basisprofielen. De rangschikking in deze profielen is gebaseerd op a) type QLL module, b) type transport binnen deze module, en c) potentieel risico van de bedrijfsactiviteit ten aanzien van dierenwelzijn en preventie van dierziekten. Het indelen van deelnemers in basisprofielen gebeurt op basis van het bestaande QLL certificaat, aangevuld met bedrijfsspecifieke informatie. Deze informatie is vaak reeds bij de Certificerende Instantie (CI) voorhanden. Indien deze informatie ontbreekt of onvolledig is wordt de informatie bij de deelnemers opgevraagd. Deelnemers die geen aanvullende informatie beschikbaar stellen worden in het zwaarste profiel geplaatst. Op deze wijze ontstaat een voorlopig basisprofiel voor elke deelnemer; dit profiel wordt tijdens de eerstvolgende controle op de bedrijfslocatie getoetst en waar nodig aangepast. Bij elke volgende controle wordt nagegaan of wijzigingen in de bedrijfssituatie hebben plaatsgevonden waardoor het basisprofiel moet worden aangepast.

Voorbeeld 1: een deelnemer die gecertificeerd is voor de module Diertransport, voor meerdere diersoorten, kan tot alle drie de profielen behoren (zie de eerstgenoemde activiteiten bij elk profiel in Tabel 1). Tot welk profiel deze deelnemer behoort wordt bepaald door de aard van het transport dat dit bedrijf uitvoert. Wanneer geen bedrijfsspecifieke informatie bekend is valt deze deelnemer in basisprofiel Hoog. Indien deze deelnemer uitsluitend binnenlands transport met bestemming slacht uitvoert, valt hij in basisprofiel Laag. Indien deze deelnemer daarnaast nuchtere kalveren lost op meerdere adressen valt hij alsnog in basisprofiel Hoog.

Laag	Middel	Hoog
• Binnenlands transport: bestemming slacht (alle diersoorten)• Export: klepkeuring <8 uur (alle diersoorten)	• Binnenlands transport: bestemming niet zijnde slacht (alle diersoorten)• Verzamelcentra (alle diersoorten)• 2^e verzamelslag (nuchtere kalveren, slachtschapen/geiten)• Vetweiderij (weiderunden)• Export: klepkeuring >8 uur (alle diersoorten)	• Binnenlands transport: import en lossen op meerdere adressen (kalveren)• Export: exporteur/transporteur stalkeuring zonder wagen <8 uur (varkens m.u.v. slachtbiggen en slachtzeugen)• Export: stalkeuring met wagen (varkens m.u.v. slachtbiggen en slachtzeugen)

Tabel 1: Onderverdeling van bedrijfsactiviteiten in de basisprofielen Laag, Middel en Hoog. Bij deelnemers met meerdere activiteiten is de activiteit met het zwaarste profiel leidend.

Voorbeeld 2: een deelnemer die gecertificeerd is voor zowel de module Diertransport als de module Export transporteur, kan op basis van de module Diertransport tot alle drie de profielen behoren. Doordat deze deelnemer ook gecertificeerd is als Export transporteur valt deze deelnemer in basisprofiel Hoog, ongeacht het type binnenlands transport dat deze deelnemer uitvoert.

1.2 Controlefrequentie

De termijn tussen twee tussentijdse controles wordt bepaald door het basisprofiel en het functioneren van de individuele deelnemer. Het functioneren van een deelnemer wordt weerspiegeld door zijn status in het register; dit geeft aan hoeveel tekortkomingen tijdens de laatst uitgevoerde controle zijn geconstateerd. De wijze waarop een status toegekend wordt blijft conform de huidige werkwijze. De status van een deelnemer bepaalt vervolgens de termijn waarbinnen de volgende tussentijdse controle plaats zal vinden. Deze termijnen verschillen tussen de drie basisprofielen. In tabel 2 worden de verschillende termijnen weergegeven.

	Status 0 of 1	Status 2	Status 3	Status 4	Status 5
Basisprofiel Laag	12 mnd	12 mnd	6 mnd	Na opheffen schorsing	n.v.t.
Basisprofiel Middel	12 mnd	6 mnd	6 mnd	Na opheffen schorsing	n.v.t.
Basisprofiel Hoog	6 mnd	4 mnd	4 mnd	Na opheffen schorsing	n.v.t.

Tabel 2: In deze tabel worden de termijnen tussen twee opeenvolgende tussentijdse controles weergegeven. De status die bij een controle is behaald, bepaalt wanneer de volgende controle plaats zal vinden.

Daarnaast wordt onderscheid gemaakt tussen de manier waarop tussentijdse controles uitgevoerd kunnen worden; te weten aangekondigd of onaangekondigd, en op de bedrijfslocatie (kantoor) of tijdens het lossen/laden/verzamelen van dieren. De benodigde tijd voor een controle, inclusief planning en beoordeling, verschilt per type. Hierdoor variëren ook de controlekosten per type controle. Per bedrijfsactiviteit worden afspraken gemaakt met de CI's op welke wijze de controle standaard moet plaatsvinden. Middels onderdelen uit het bonus/malus systeem kan het type controle dat uitgevoerd wordt aangepast worden, om zo bijvoorbeeld beter in te kunnen springen op meldingen van de NVWA of de deelnemer te belonen door de controlekosten te verlagen.

1.3 Bonus/malus systeem

Het bonus/malus systeem bestaat uit verschillende factoren die invloed hebben op de controlefrequentie of het type tussentijdse controle dat uitgevoerd wordt. In onderstaande tekst wordt op hoofdlijnen aangegeven welke factoren hierbij worden meegewogen.

- **Historie van deelnemer – bevindingen uit QLL controles:**
 - Na een controle wordt aan de hand van de geconstateerde tekortkomingen bepaald welke status een deelnemer heeft, zie Tabel 2.
 - Het sanctiesysteem wordt uitgebreid met een mogelijkheid tot Knock Out (K.O.). Hierdoor kan in extreme gevallen een deelnemer direct geschorst worden, ook wanneer het aantal tekortkomingen volgens de vastgestelde tabel niet toereikend is om status 4 toe te kennen;
- **Historie van deelnemer – informatie van de NVWA:**
 - QLL ontvangt informatie van de NVWA over zaken die gerelateerd zijn aan QLL, zoals tekortkomingen die de NVWA constateert bij deelnemers en het tijdelijk opschorten van een privilege (bijvoorbeeld stalkeuring) door de NVWA. In laatstgenoemde situatie vermeldt QLL deze opschorting in het register op de QLL website. Na het vervallen van de opschorting wordt het controleniveau van de deelnemer verhoogd en voert QLL direct een onaangekondigde controle uit. Op andere signalen reageert QLL door bijvoorbeeld het niveau binnen het basisprofiel aan te passen, Certificerende Instanties opdracht te geven tot het uitvoeren van een zwaardere tussentijdse controle of een bestuurlijke controle en/of deelnemers over de situatie te informeren etc.. De NVWA ontvangt een terugkoppeling van de genomen acties.
- **Inzichtelijkheid gegevens:**
 - Het vastleggen van GPS gegevens, of gegevens uit een vergelijkbaar systeem, in de bedrijfsadministratie is een meerwaarde voor administratieve controles. QLL wil dit dan ook als verplichting opnemen in de exportmodule, en op termijn uitbreiden naar binnenlands transport. Door middel van GPS gegevens kan administratief gecontroleerd worden op zwaarwegende aandachtspunten zoals bijladen (d.m.v. controle op openen en sluiten van laadklep), werkelijke vertrektijd, gereden route,

werkelijke bestemming, aantal losadressen etc.. Aangezien GPS nog niet verplicht is voor transporten <8 uur, is het een meerwaarde als een deelnemer voor dergelijke transporten toch gegevens van GPS (of een vergelijkbaar systeem) beschikbaar heeft. Voor de exportmodule zal een overgangstermijn gaan gelden voor het verplicht stellen van GPS. Zolang deze verplichting nog niet van kracht is weegt de beschikbaarheid van GPS gegevens mee in het bepalen van het type tussentijdse controles dat uitgevoerd wordt. Bij deelnemers die GPS gegevens beschikbaar stellen kunnen de relatief dure tussentijdse controles tijdens het laden van de dieren deels vervangen worden door goedkopere controles op de bedrijfslocatie.

2 Aanvullende maatregelen

Naast het invoeren van een risicogestuurde controlesystematiek neemt QLL een aantal aanvullende maatregelen om de effectiviteit en de efficiëntie van controles te verbeteren. Deze maatregelen zijn:

1. Creëren van een groter draagvlak door meer en gerichte communicatie vanuit QLL en het organiseren van bijeenkomsten voor QLL deelnemers via de dragende brancheorganisaties;
2. Invoering van de aangescherpte voorschriften van de exportmodule. Hierdoor worden potentiële knelpunten binnen deze module beter geborgd - namelijk dat de juiste dieren geladen worden, op het juiste tijdstip, met het juiste vervoersmiddel. De meest ingrijpende wijziging is het verplicht stellen van GPS (of vergelijkbare) systemen. De wijzigingen zijn vastgesteld en worden in de zomer getest door middel van een pilot. Als uit de pilot blijkt dat de aangepaste module goed functioneert wordt deze van kracht bij de eerstvolgende wijzigingsronde;
3. Ten algemene het verder aanscherpen van voorschriften aan de hand van praktijkervaringen. Een mogelijke aanscherping is een controle op tijdig aanvragen van verlenging voor benodigde vergunningen (zoals de vervoerdersvergunning en het getuigschrift vakbekwaamheid). Momenteel wordt alleen gecontroleerd of de vergunningen op het moment van controle geldig zijn;
4. Het aanbrengen van nuancering in de weging van bestaande voorschriften. Hierdoor zal de sanctie beter aansluiten bij de tekortkoming die daadwerkelijk geconstateerd wordt, wat het draagvlak onder deelnemers zal verhogen;
5. Diepgaander analyseren van controleresultaten door de gegevens uit het voorafgaande kwartaal te analyseren tijdens bestuurlijke vergaderingen en aanvullend acties te ondernemen;
6. Organiseren van bijscholing door QLL om sectorspecifieke kennis en vaardigheden van coördinatoren en controleurs van de Certificerende Instanties te verbeteren. Deze bijscholing richt zich telkens op verschillende QLL thema's;
7. Instellen van nieuwe beladingstabellen conform de afspraken die tussen sector, de NVWA en uw Ministerie zijn gemaakt.

3 Tijdspad voor verdere uitwerking

Het Bestuurscollege heeft in de vergadering van 10 juni bovenstaande besloten. Het aanpassen van de tekst in het handboek en het opstellen van controlelijsten voor de tussentijdse controles wordt in de zomer afgerond. Vervolgens kunnen deze wijzigingen, tezamen met de eerder voorbereide wijzigingen, per 1 september 2013 van kracht worden. Aansluitend worden de risicoprofielen per deelnemer vastgesteld en wordt direct gestart met het uitvoeren van de nieuwe, risicogestuurde controlesystematiek. Hierbij wordt de nadruk gelegd op het uitvoeren van tussentijdse controles bij deelnemers in basisprofiel Hoog. Eind 2013 evalueert QLL de uitgevoerde controles.

4 Conclusie

Ik ben er van overtuigd dat QLL met deze nieuwe controlesystematiek forse stappen neemt ter verbetering van het systeem. Ook het drastisch wijzigen van de exportmodule zal tot een merkbare verbetering leiden. Ten slotte kan ik u melden dat in het meest recente Sectoroverleg Levend Vee is een akkoord bereikt tussen de sector, NVWA en uw Ministerie ten aanzien van de normen voor beladingsgraad en stahoogte. QLL is verheugd over deze ontwikkeling, aangezien deze normen zullen bijdragen aan een betrouwbaardere controle op met name overbelading. QLL hoopt u met de in deze brief genoemde ontwikkelingen, tezamen met de resultaten van de audit door NVWA eind 2012, voldoende overtuigd te hebben van haar verbeteringen en de meerwaarde van het systeem. Het is van groot belang dat we verder kunnen gaan met het uitbreiden van de regeling QLL met nieuwe modaliteiten. Het uitblijven van een reactie op dit punt is nadelig voor het draagvlak van QLL onder (potentiële) deelnemers en de betrokken sectoren.

Hoogachtend,

Dr. G. Benedictus
Voorzitter QLL

